

vulkancic.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Назив оригинала:
THE RIVER OF ADVENTURE
by Enid Blyton

First published 1955 by Macmillan Children's Books, an imprint of
Pan Macmillan

Text Copyright © 1955 Hodder & Stoughton Limited

All rights reserved.

Translation Copyright © 2020 за српско издање Вулкан издаваштво

ISBN 978-86-10-03467-7

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

ИНИД БЛАЈТОН

РЕКА АВАНТУРА

Превела Звездана Шелмић

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Београд, 2020.

Садржај

1. Четворо несрећних болесника	7
2. Какво изненађење!	14
3. Полазак!	21
4. Који је ово део света?	28
5. Низ реку	35
6. Сини-тон	42
7. Јутро пуно изненађења	49
8. Поново кротитељ змија	56
9. У време ручка	63
10. Те ноћи	70
11. Ула и његов поклон	77
12. Добре вести за Улу	84
13. После ужине	91
14. Повратак на брод	98
15. Господин Раја Ума	105
16. Следећег дана	112
17. Необични догађаји	119
18. Путовање кроз ноћ	126

19. Река је веома необична	133
20. Шта се то десило?	140
21. Много узбуђења	147
22. Мистерија је разрешена	154
23. Чудесни приказ	162
24. Необично и сјајно откриће	168
25. Постоји ли излаз?	175
26. „Богови! Долазе богови!“	182
27. Шта сад?	189
28. Ума је у невољи	196
29. Крај авантуре	203
О аутору	211

Чети́воро несрећних болесника

„Сирота Поли!“, жалио се гласић пред вратима спаваће собе. „Сирота Поли! Обриши нос, сирота Поли!“

Потом се чуло гласно шмрцање, а онда још гласнији кашаљ. Затим је наступила тишина, као да особа пред вратима ослушкује хоће ли јој неко одговорити.

Џек је сео и погледао Филипа, чији је кревет био на другом крају собе.

„Филипе, да ли би могао да поднесеш да пустимо Кики унутра? Звучи врло жалосно.“

Филип је климнуо главом. „У реду. Само ако не буде крштала и правила велику галаму. Коначно ме више не боли глава!“

Џек је устао и пошао ка вратима прилично несигурним кораком. И он и Филип, а и њихове сестре, добили су гадан грип и тек су почињали да се опорављају. Филипу је било најгоре и није могао да поднесе да папагајка Кики буде у соби. Она је научила да имитира њихово кашљање и кијање и шмрцање, а сироти Филип,

ма колико волео птице и животиње, пожелео би да гађа збуњену Кики папучом, књигом или било чим што му дође под руку.

Кики је опрезно ушла у собу, спуштене кресте. „Сирота“, рекао је Џек, а она му је сместа долетела на раме. „Још никад те нисмо држали ван собе, зар не? Знаш, нико не воли твоју галаму кад нам глава пуца од бола. Филип само што није сишао с ума кад си почела да имитираш авионски мотор у квару!“

„Немој!“, узвикнуо је Филип и стресао се. „Чини ми се да више никад нећу моћи да се смејем Кикиним имитацијама.“ Закашљао се и потражио марамицу испод јастука.

Кики се такође закашљала, али сасвим тихо. Џек се насмешио. „Не вреди, Кики“, рекао је. „Ти немаш грип, па не вреди да се претвараш да си болесна.“

„Грип, грип, сео је у џип“, одговорила је Кики као из топа и закрештала.

„Не, нисмо још спремни за твоје глупирање, Кики“, уздахнуо је Џек, враћајући се у кревет. „Зар не би могла да будеш саосећајна – тихи глас, љубазно климање главом и томе слично?“

„Сирота Поли“, додала је Кики и сместила се на јастук крај Џековог врата. Онда је дубоко уздахнула.

„Немој! Не низ врат, молим те“, рекао је Џек. „Ти си се стварно осећала усамљено, зар не? Разведри се, Кики. Данас нам је свима боље и немамо температуру. Ускоро ћемо сасвим оздравити, а тетке Ели ће сигурно

лакнути. Са четворо болесника у кући имала је пуне руке посла.“

Врта су се тихо отворила и у собу је провирила тетка Ели. „Ах, обојица сте будни“, насмешила се. „Како сте? Жели ли неко још лимунаде?“

„Не, хвала“, одговорио је Џек. „Али знаш шта сам одједном, сасвим неочекивано пожелео, тетка Ели? Кувано јаје и хлеб са путером! Чини ми се да ми се никад у животу ништа није толико јело!“

Тетка Ели се насмејала. „О, значи да ти је стварно боље. Да ли и ти желиш јаје, Филипе?“

„Не, хвала“, мрмљао је Филип. „Нећу ништа.“

„Јадан мали, јадан мали“, рекла је Кики, подигавши главу да погледа Филипа. Кратко се насмејала.

„Ћути“, уздахнуо је Филип. „Још нисам спреман за смејање, Кики. Ако будеш сувише причала, поново ћеш бити избачена из собе.“

„Тишина, Кики!“ Џек је чвркнуо папагајку по носу. Она му се на то само приљубила уз врат. Није јој сметало да ћути, ако ће тако моћи да остане код свог драгог Џека.

„Како су девојчице?“, упитао је Џек.

„Много боље“, насмешила се тетка Ели. „Боље од вас двојице. Управо играју карте. Питале су да ли могу увече да дођу код вас да ћаскају.“

„Ја бих волео“, сместа је одговорио Џек. „Али Филип баш и не би, је ли тако, Филипе?“

„Видећемо“, мрмљао је Филип. „Засад нисам расположен за дружење. Извини.“

„У реду је, Филипе“, умиривала га је мама. „Тек се опорављаш – али сутра ћеш поново бити онај стари!“

Имала је право. До сутра увече Филип је живнуо и Кики је дозвољено да прича и пева колико год жели. Чак је извела и своју чувену имитацију брзог воза у тунелу. Додуше, то је натерало госпођу Канингам да дојури у њихову собу.

„А, не!“, узвикнула је. „Не желим тај звук у кући, Кики, молим те! Не могу да га поднесем!“

Дајна је погледала маму и пружила јој руку. „Мама, ти си се баш намучила око нас четворо. Драго ми је што ниси и ти добила грип. Јако си бледа. Да се ниси и ти заразила?“

„Не, наравно да нисам“, одговорила је мама. „Само сам уморна од трчања уз и низ степенице. Али ви ћете се ускоро сасвим опоравити и кренути у школу!“

На то јој је одговорило опште негодовање – чак се и Кики придружила, а била је и најгласнија.

„Школа!“, повикао је Џек. „Зашто нас подсећаш на то, тетка Ели? Најгоре је што ћемо се вратити кад је полугодиште већ почело, сви су се навикли и знају где је шта, а ја ћу се осећати као да сам нов у школи.“

„Немој унапред да сажалеваш самог себе“, посаветовала га је тетка, смејући се. „Добро, наставите са игром, али молим вас да Кики не имитира авионе, возове, аутомобиле или косачице!“

„Важи“, сложио се Џек и строго се обратио Кики: „Јеси ли чула? Лепо се понашај, ако икако можеш.“

„Мама стварно делује бледа“, рекао је Филип, делећи карте. „Надам се да ће је Бил одвести некуда на одмор кад се врати... куда год да је отишао.“

„Стварно, где је он? Да ли се икоме јавио у скорије време?“, упитала је Дајна, узимајући карте.

„Знате како је са Билом, увек је на неком тајном задатку за владу“, рекао је Филип. „Мислим да мама увек зна где је. Појавиће се већ Бил, пре или касније.“

Бил је био муж госпође Канингам. Некадашња удовица, госпођа Менеринг, имала је двоје деце – Дајну и Филипа – а потом је усвојила још двоје, Џека и Луси Ен, који су је одувек доживљавали као тетку. Они нису имали родитеље. Сви су волели спретног и одлучног Била, који се због пола често налазио у најразличитијим опасним ситуацијама.

„Надам се да ће се Бил вратити пре него што будемо морали у школу“, изјавио је Џек. „Нисмо га одавно видели. Чекај да избројим, сад је скоро октобар, а он је нестао негде почетком септембра.“

„И то прерушен!“, сетила се Луси Ен. „Био је прерушен у старца, сећате се? Нисам могла да схватим ко је тај стари погрбљени господин који седи у соби са тетком Ели. Чак му је и коса била другачија.“

„Носио је перику“, објаснио је Џек. „Пожури мало, Дајна, ти си на потезу. Имаш ли краља или немаш?“

Дајна је бацила карту, а потом је укључила мали радио. „Хајде да слушамо радио“, рекла је. „Некако сам се ужелела музике. Филипе, хоће ли ти сметати?“

„Неће“, одговорио је он. „Немојте више да ме сажаљевате. Добро сам. Додуше, кад се само сетим колико сам се лоше осећао, некако ме је стид. Не би ме чудило да сам сваки час плакао!“

„Јеси једном“, подсетио га је Џек мирно. „Видео сам те. Изгледао си веома чудно.“

„Умукни!“, одбрусио је Филип. „И не причај глупости. Дајна, станица није добро подешена. Дај мени, ти никад ниси умела са техником! Дајна, рекао сам да даш мени! Пусти то!“

„Ах! Наш Филип је поново онај стари“, закључио је Џек кад је видео да избија једна од добро познатих свађа између брата и сестре. „Добро је, Филипе, сад је станица добро подешена. То је она комедија о провалницима са Џоном Џордансом. Хајде да слушамо, биће забавно.“

Стварно је било забавно, а тетка Ели, која је седела у приземљу, задовољно је слушала гласан смех са спрага. Онда је чула дугачак звиждук и намрштила се. Тај упорни папагај!

Али звиждук није био Кикин. Звиждао је Џон Џорданс, глумац у комедији на радију. Глумио је полицајца и дувао у полицијску пиштаљку. ПИИИИИИИИП! Нечији глас је повикао: „Полиција! Полиција!“, и поново се чула пиштаљка.

„Полиција, полиција!“, повикала је и Кики, а онда је извела сјајну имитацију пиштаљке. „ПИИИИИИИИП! Полиција! Полиција! ПИИИИИИИИП!“

„Умукни, Кики! Ако будеш тако викала и звиждала, доћи ће нам права полиција на врата!“, смејао се Џек. „Јао, надам се да Кики неће сада почети да изводи и овај полицијски штос. Увалиће нас у гомилу невоља! Кики, ако још само једном викнеш *полицаја*, гурнућу те под кревет.“

Пре него што је Кики стигла да одговори, зачуло се куцање на вратима собе, врло заповедничко куцање, од којег су се сви тргли. Потом се зачуо и глас.

„Ко је тражио полицију? Ево нас. Отварај, у име закона!“

Врата су се полако отворила, а запрепашћена деца су нетремице гледала у њих. Шта је сад ово? Зар је стварно дошла полиција?

Кроз врата је провирило лице, насмешено, округло, румено и весело, лице које су деца добро познавала и волела.

„БИЛЕ!“, чула су четири гласа, и деца су поскакала са кревета и притрчала високом снажном човеку на вратима. „Биле, вратио си се! Нисмо ни чули кад си ушао! Дивно је што си ту, Биле!“

Какво изненађење!

Бил је ушао у собу и сео на Џеков кревет. Кики је весело закрештала и слетела му на раме, а затим почела да му нежно грицка уво. Тетка Ели је такође ушла, насмешена, и изгледала је потпуно другачије сада кад је и Бил био ту.

„Шта ја то чујем о четворо несрећних болесника?“, упитао је Бил, загрливши две девојчице. „Сада када сам ја ту, мораћете да устанете. Не дозвољавам да ленчарите у креветима!“

„Од сутра смо на ногама“, рекла је Луси Ен. „Где си био, Биле? Причај нам!“

„Жао ми је, али знаш правило. Усне су ми запечаћене“, насмешио се Бил.

„Добро, добро, велика тајна“, разочарано је уздахнула Дајна. „Хоћеш ли сад неко време остати код куће?“

„Хоћу, колико знам. Баш бих то волео. Чини ми се да неко мора мало да се стара о вашој мами. Јако је смршала. Зашто сте сви морали да се разболите у исто време, па није имао ко да јој помогне?“

„Знам, били смо јако себични!“, сложио се Џек. „А чак си и ти био на путу, Биле. Није важно, кад си ти ту, све је у реду! Зар не, тетка Ели?“

Госпођа Канингам је климнула главом. „Да, заиста! Хоћемо ли да направимо пикник код вас у соби? Тако ћемо моћи да причамо са Билом док једемо.“

Био је то сјајан оброк, а Кики се лудирала чак и више него обично и стално је звиждала. Свима је брзо дојавила, чак и Билу.

„Бил, Били, где сте били, Мили-Били, Мили-Били!“, викала је Кики. Џек је морао да је чвркне по кљуну.

„Без глупирања“, наредио јој је. „Лепо се понашај, Кики.“

Кики се увредила и слетела на под. „Сирота Кики, сирота, сирота“, мрмљала је и завукла се под кревет. Тамо је нашла стару папучу и следећих пола сата се забављала кљуцкајући дугме на њој.

Сви су причали, постављали питања, смејали се и били су срећни. Грип је потпуно заборављен. Негде око пола десет Луси Ен је одједном пребледела и морала је да легне.

„Претерали смо!“, закључио је Бил. „Заборавио сам да су још слабашни. Ходи, Луси Ен, однећу те у кревет! Дајна, можеш ли сама да одеш у собу?“

Сутрадан је дошао доктор, као и сваког дана, и био је веома задовољан опоравком деце. „Данас можете да устанете за вечеру, а сутра већ после доручка“, рекао је. „А потом настављате као и обично.“

„Када ће моћи да се врате у школу, докторе?“, упитала је госпођа Канингам.

„Још не“, одговорио је доктор на опште изненађење. „Морају најпре некуда на опоравак – десет дана или две недеље, рекао бих. Негде где је топло и сунчано. Ове године грип је веома незгодан. Биће слаби целе зиме ако сада не оду негде где ће ојачати. Можете ли то да удесите, госпођо Канингам?“

„Одмах ћемо се постарати“, обећао је Бил. „Али моја жена неће ићи са њима, докторе. Она такође мора да се опорави после толико болесника у кући, а не би се баш много одморилa са ово четворо звркова. Препустите све мени.“

„Добро“, сложио се доктор. „Видимо се у суботу, да проверим је ли све у реду. Довиђења!“

„Одмор!“, узвикнула је Дајна чим су се врата затворила за доктором. „Замислите само! Каква срећа! Мислила сам да ћемо морати у школу!“

Наступило је саветовање како да све организују. „Сутра почиње октобар“, рекао је Бил, „а прогноза времена није баш обећавајућа. Киша и ветар и магла! То је наша клима! Штета што не могу некуда у иностранство, Ели.“

„Наравно да не могу без неког одраслог ко би их пазио“, одговорила је она. „Морамо да нађемо неко место на јужној обали и да их пошаљемо тамо.“

Сви планови су промењени врло нагло и драматично. У петак увече, веома касно, зазвонио је телефон и пробудио Била и његову жену, а и Кики, која је имала оштрији слух од свих у кући. Тихо је имитирала

звоњавау телефона, али није пробудила дечаке. Накривила је главу и послушкивала. Чула је Била како тихо разговара телефоном из спаваће собе. Потом се чуло *цинџ* кад је спустио слушалицу.

„Цинг!“, мрмљала је Кики. „Цинг-пинг-понг!“ Онда је завукла главу под крило и заспала, удобно смештена на ивицу камина. Деца нису чула ништа од тога и нису ни слутила какве је промене у њихове планове донео тај телефонски позив!

Ујутру Бил није дошао на доручак. Сва деца су сишла, а Луси Ен чак и пре свих, да помогне да се постави сто. Сви су били бледи и несигурни на ногама, али расположени и жељно су чекали одмор, иако место које су одрасли одабрали није звучало нимало узбудљиво – мирно село крај мора.

„Где је Бил?“, упитала је Дајна изненађено, гледајући његово празно место. „Нисам га чула ни како звижди док се брије. Да ли је отишао у јутарњу шетњу?“

„Не, душо, морао је хитно да оде усред ноћи“, рекла јој је мајка утучено. „Позвали су га телефоном. Нисте чули да звони? Опет нешто неодложно, и јако им је требао Биров савет! Сео је у ауто и отишао. Рекао је да ће се вратити око једанаест. Само се надам да неће одмах потом одјурити поново некуда и нестати на неколико недеља. То би било грозно, па тек се вратио!“

Бил се вратио у пола дванаест и одвезао ауто у гаражу. У кућу је ушао звиждећи, а ту су га дочекала радознала деца.

„Биле! Где си био? Не мораш ваљда опет да идеш некуда?“, узвикнула је Дајна.

„Пустите ме, чичкови једни!“, бранио се Бил. „Где ти је мама, Дајна?“

„У дневној соби. Иди и причај са њом. Хоћемо и ми да чујемо вести.“

Бил је отишао у дневну собу и затворио врта за собом. Четворо деце се погледало.

„Кладим се да га опет шаљу на неки тајни задатак“, туробно је рекао Џек. „Сирота тетка Ели. Баш кад се понадала да ће моћи мало да остану сами!“

Прошло је пола сата а дневна соба је остала затворена и врло тиха. Потом су се врата отворила и појавио се Бил. „Где сте сви нестали? Долазите овамо, завршили смо разговор!“

Сви су упали у собу, па и Кики, на Џековом рамену као и обично. „Иде маца око тебе“, мрмљала је. „Ћиха-ћиха, четир' ноге.“

„Тишина, Кики!“, наредио је Џек. „Не сметај!“

„Слушајте“, почео је Бил кад су сви сели. „Морам поново на пут.“

Сви су уздахнули. „О, Биле!“, жалосно је рекла Луси Ен. „Тога смо се и плашили. А тек што си се вратио.“

„Куда идеш?“, упитао је Џек.

„Још нисам сигуран. Али укратко – и у строгом поверењу – треба да припазим на човека у којег сумња наша влада, али не зна шта сад смера. Можда није ништа, наравно, али морамо бити сигурни. И зато траже да

одлетим тамо и проведем неколико дана и прикупим чињенице.“

„Ох! Значи, нећеш дуго остати?“ , упитао је Филип.

„Не знам ни то. Можда три-четири дана, можда и две недеље. Али постоје две важне ствари – прво, нико не треба да зна да сам тамо службено, да радим за владу – а друго, клима је тамо топла и сунчана, па бисмо лепо могли сви да пођемо!“

Наступила је тишина док су се привикавали на ту идеју, а онда је уследио хор узвика и цичања. Луси Ен је скочила да загрли Била.

„Сви! И тетка Ели! Ох, то је дивно! Али како можеш да поведеш и нас?“

„Па, рекао сам, нико не сме да зна да њушкам наоколо“, објаснио је Бил. „Ако одем као породичан човек, са гомилом деце која се опорављају од болести и женом којој је неопходан одмор, свима ће бити јасно да никако не могу бити на било каквом тајном задатку.“

Деца су га одушевљено гледала. Одмор у иностранству, са Билом и тетком Ели! Има ли ишта боље од тога! „Чаробњак!“, помислила је Луси Ен. „Надам се да ово није само сан!“

„Где си рекао да је то? Ох, ниси рекао! Хоћемо ли бити у хотелу? Шта тамо може да се ради? Није опасно, Биле, зар не? Мислим, опасно за тебе!“

Питања су се ређала, а Бил је одмахнуо главом и поклопио уши рукама.

„Не вреди ништа да ме питате. Чуо сам само основни опис задатка, али сам рекао да бих повео вас

као камуфлажу, како бих изгледао као породичан човек, и то је изгледа упалило. Сада шефови треба све да организују. Зато тренутно не знам ништа више. И да се нисте усудили да причате о овоме, осим шапатам.“

„Обећавамо, Биле“, одмах је рекла Луси Ен. „То ће бити тотална тајна.“

„Тајна!“, узвикнула је Кики, која је осетила опште узбуђење и сад је скакутала на столу. „Тајна, тајна! Тотално, фатално, бришите ноге, издувајте нос!“

„Е па, ако нас неко буде одао, биће то Кики“, насмејао се Бил. „Кики, зар не умеш да држиш језик за... за кљупом?“

Папагајка то није могла, али остали јесу и Бил је то добро знао! Пожурили су уз степенице у малу оставу. Затворили су врата и погледали се, видно узбуђени.

„Ух!“, први је проговорио Филип. „Какво узбуђење! И каква срећа што смо имали грип! Хајде да се договарамо шта ћемо, али шапатам, молићу!“